

16 جون 1381

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

ممنوعیت شکنجه در اسناد بین المللی وقوانین ملی افغانستان

ارایه کننده : محمد عالم عزیزی ، تیم لیدر بررسی ویژه

رهایی از شکنجه و دیگر رفتارها و مجازات های غیر انسانی
وظالمانه ، در زمره حقوق غیر قابل سلب و تعلیق ناپذیر انسان ها می
به شمار می رود. اسناد بین المللی حقوق بشر، این حق را رسمیت
بخشیده و بر رعایت بی قید و شرط آن تأکید کرده است.

تعریف شکنجه

کنوانسیون بین المللی ضد شکنجه و رفتار یا مجازات خشن غیر انسانی یا تحقیر کننده که دولت افغانستان ان را بتاريخ 26 جون 1987 به تصویب رسانده است شکنجه را چنین تعریف نموده است :

16 جولای 1381

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

تعریف شکنجه

(هر عمل عمدی که به واسطه آن درد یا رنج شدید جسمی یا روحی علیه فردی بمنظور کسب اطلاعات یا گرفتن اقرار از او یا شخص سوم اعمال می شود شکنجه نام دارد همچنین مجازات فردی بعنوان عملی که او یا شخص سوم انجام داده است و یا احتمال دارد که انجام دهد، با تهدید و اجبار و بر مبنی تبعیض از هر نوع و هنگام که وارد شدن این درد و رنج یا به تحریک و ترغیب و یا با رضایت و عدم مخالفت مامور دولتی و یا هر صاحب مقام دیگر، انجام گیرد شکنجه تلقی میشود. درد و رنج که بطور ذاتی لازم مجازات قانونی است، شامل این کنوانسیون نمی شود)

تعهدات دولت افغانستان در قبال رعایت اسناد بین المللی حقوق بشر

ماده هفتم قانون اساسی افغانستان:

(دولت منشور ملل متحد، معاهدات بین الدول میثاقهای بین المللی که

افغانستان به ان ملحق شده است و اعلامیه جهانی حقوق بشر را رعایت

می کند).

اسناد بین المللی حقوق بشر که شکنجه را منع کرده و دولت افغانستان به ان پیوسته است

1- اعلامیه جهانی حقوق بشر

ماده پنجم: هیچ کس را نمیتوان تحت شکنجه یا مجازات یا رفتاری قرار

داد که ظالمانه و یا بر خلاف انسانیت و شان بشر باشد.

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

اسناد بین المللی حقوق بشر که شکنجه را منع کرده و دولت افغانستان به آن پیوسته است

2- میثاق بین المللی حقوق مدنی سیاسی ، تاریخ الحاق افغانستان 24

اپریل 1983

ماده هفتم:

هیچ کس را نمیتوان مورد ازار و شکنجه و یا مجازاتها و رفتارهای ظالمانه یا خلاف انسانی قرارداد مخصوصا قرار دادن یک شخص تحت آزمایشهای پزشکی یا علمی بدون رضایت آزادانه او ممنوع است.

اسناد بین المللی حقوق بشر که شکنجه را منع کرده و دولت افغانستان به ان پیوسته است

3- کنوانسیون منع شکنجه (۲۶ جون ۱۹۸۷)

سال تصویب توسط دولت افغانستان (26 جون 1987)

این کنوانسیون، در یک مقدمه و 33 ماده تنظیم شده است که یکی از مهم ترین اسناد الزام آور و اختصاصی در ارتباط با ممنوعیت شکنجه می باشد.

اسناد بین المللی حقوق بشر که شکنجه را منع کرده و دولت افغانستان به آن پیوسته است

4- کنوانسیونها چهار گانه جینو

ماده 3 مشترک

- 5 - اصول اساسی رفتار باز زندانیان که بتاريخ 14 دسمبر 1990
توسط مجمع عمومی ملل متحد تصویب و اعلام شده است
- 6- مقررات حد اقل استاندارد برای رفتار با زندانیان

مکلفیت دولت ها در قبال کنوانسیون منع شکنجه

۱- ممنوعیت و جرم انگاری شکنجه

۲- شیوه رسیدگی به شکایات و جبران خسارات قربانیان

۳- مکانیزم اجرایی و نظارتی مقررات مندرج در کنوانسیون

ماده 29 قانون اساسی افغانستان

در ماده 29 قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان در زمینه تعذیب و شکنجه چنین آمده است:

" تعذیب انسان ممنوع است هیچ شخص نمیتواند حتی به مقصد کشف حقایق از شخص دیگر ، اگرچه تحت تعقیب ، گرفتاری یا توقیف و یا محکوم به جزا باشد ، به تعذیب او اقدام کند یا امر بدهد تعیین جزای که مخالف کرامت انسانی باشد ممنوع است . "

ماده 30 قانون اساسی افغانستان

ماده سی ام قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان در این زمینه ابراز می نماید که :

"اظهار ، اقرار و شهادتی که از متهم یا شخص دیگری بوسیله
اکراه بدست آورده شود اعتبار ندارد . اقرار به جرم عبارت است
از اعتراف متهم با رضایت کامل و در حالت صحت و عقل و
در حضور محکمه با صلاحیت ."

قوانین جزایی افغانستان

قانون جزای کشور نیز، تعیین و اعمال مجازات مخالف کرامت انسانی را مجاز نداسته و آن را به شدت منع کرده است. هم چنین، قانون اجراءات جزایی بر مسئولیت از توهین، تحقیر، تعذیب جسمی، روانی و هرگونه برخورد غیر انسانی افراد تأکید کرده است.

قوانین جزایی افغانستان

ماده 22 قانون اجراءات جزایی بیان می دارد که: "

مامور ضبط قضایی، سارنوالی و محکمه در هیچ حالت اجازه ندارند، خود یا از طریق شخص دیگر با رفتار سوء، استعمال مواد مخدر، اکراه، شکنجه، خواب مقنطیسی، تهدید و تخویف یا وعده دادن به منفعتی، مظنون یا متهم را به اظهار یا اقرار وادار نمایند.

قوانین جزایی افغانستان

۲- اظهار یا اقراری که از مظنون یا متهم با استعمال وسایل مندرج فقره ۱ این ماده اخذ شده باشد، قابل استناد نمی باشد. در ماده 275 قانون جزا آمده است که: "هرگاه موظف خدمات عامه متهم را به منظور گرفتن اعتراف، شکنجه نماید و یا به آن امر نماید به حبس طویل محکوم می گردد."

قوانین جزایی افغانستان

در ماده 414 قانون جزای افغانستان چنین تاکید شده است: «شخصی که در غیر از احوال موجه قانونی یا بدون امر مقامات صلاحیت دار شخص دیگری را گرفتار، توقیف یا از کار منع نماید حسب احوال به حبس متوسط محکوم می گردد.»

قوانین جزایی افغانستان

هرگاه گرفتاری، توقیف، و ممانعت به جبر و اکراه یا تهدید به قتل و یا تهدید به اذیت بدنی باشد یا اینکه مرتکب از جمله موظفین رسمی دولت باشد به حد اکثر جزای پیشبینی شده ماده 415 این قانون یعنی ده سال حبس محکوم می گردد.

یافته های کمیسیون در سالهای ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴

کمیسیون در سال ۱۳۹۳ ۶۶۱ بار در ۳۲ ولایت افغانستان از محلات سلب آزادی نظارت کرده و با ۹۹۳ زندانی مصاحبه نموده

در سال ۱۳۹۳ بیشترین ارقام و واقعات شکنجه نزد کمیسیون به ثبت رسیده است .

مجموع ارقام و واقعات شکنجه ۲۸۷ مورد

پولیس: ۱۷۱ مورد

ریاست عمومی امنیت ملی ۹۱ مورد

اردوی ملی: ۱۴ مورد .

سال ۱۳۹۴

مجموع ارقام وقضایا شکنجه ۹۳ مورد

۱۰۹۶ نظارت در ۳۱ ولایت ۲۰۰۰ مصاحبه

پولیس: ۷۴ مورد

ریاست عمومی امنیت ملی: ۱۵ مورد

اردوی ملی ۴ مورد

دلایل عمده موجودیت شکنجه

- مصئونیت عاملان شکنجه از مجازات
- فقدان تشکیلات علمی در نهادهای کشف و تحقیق
- محدودیت دسترسی به وکیل مدافع
- عدم آگاهی از حقوق اساسی مظنون و متهم.

اقدامات و دستاوردهای دولت جمهوری اسلامی افغانستان در مورد جلوگیری از شکنجه

○ تعهد سیاسی و عملی رییس جمهور جمهوری اسلامی افغانستان غرض محوی شکنجه

○ صدور فرمان ۱۲۹ ریاست جمهوری در سال ۱۳۹۱

○ تصویب برنامه ملی محوی شکنجه در سال ۱۳۹۳

○ تهیه مسوده قانون منع شکنجه در سال ۱۳۹۵

○ اصول نامه های تهیه شده توسط شورای محترم امنیت ملی

○ ایجاد بخش های حقوق بشر در ریاست عمومی امنیت ملی و وزارت محترم امور

داخله

عکسهای قربانیان شکنجه

16 جولاءِ 1381

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

16 جون 1381

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

16 جون 1381

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

از توجه تان تشکر
موفق باشید